

FORMACIÓ I ACTUALITZACIÓ DE LA FUNCIO PEDAGOGICA

Professor: José Antonio Jordán.
Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social.
Curs 2006-2007. 2º Quadrimestre, Tarde.
Titulació: Pedagogia.

A. OBJECTIUS:

- 1.- Reflexionar sobre les possibles professions on la **funció pedagògica** ha de ser present.
- 2.- Analitzar els aspectes que fan possible una major **professionalitat** de la funció docent.
- 3.- Identificar alguns dels factors que justifiquen l'**actualització pedagògica** dels professionals de l'educació.
- 4.- Reflexionar sobre les **vivències personals-professionals**, positives o no, que condicionen la pràctica docent.
- 5.- Aprofundir l'àmbit de la **deontologia professional** pròpia de la tasca educativa.

B. CONTINGUTS:

Els continguts s'articulen en **blocs** temàtics, dintre dels quals es tractaran més o menys aspectes —i amb mayor o menor profunditat— segons l'oportunitat i dinàmica pròpia de les classes.

- 1.- Aclariments **epistemològics** al voltant de formació pedagògica.
- 2.- Professions educatives necessitades de **formació pedagògica**. Ambit formal, no formal i informal.
- 3.- Dimensions de la **professionalització** en el agents educatius.
- 4.- **Codis deontològics**. Criteris de fonamentació.
- 5.- Implicacions pràctiques de diferents **qüestions ètiques** de les professions educatives.

C. METODOLOGIA:

Es *combinaran* oportunament diverses modalitats:

- Explicacions orals bàsiques del temari a classe per part del professor.
- Anàlisi de casos pràctics, documents,... que permetin debatre conjuntament, o per equips de treball, aspectes concrets del temari (codis deontològics, articles científics i/o de premsa, casos hipotètics, etcètera).
- Conferències per parte d'alguns experts que estan treballant en aquest àmbit (professors en formació, investigadors en matèria d'ètica professional, etcètera).
- Lectura obligatòria, tant per treballar-la en classe, com per aprofundir en alguns continguts temàtics.
- Elaboració de treballs, de tipus teòric-pràctic, encara que voluntaris.

AVALUACIO:

Una prova escrita final que abastarà el temari del programa, composta d'ítems semioberts (que requereixin maduresa de raonament) sobre qüestions rellevants del programa. En la mateixa prova hi hauran també qüestions sobre punts essencials de la lectura obligatòria, si és el cas. Serà condició imprescindible per aprovar l'examen demostrar un domini mínim de cadascuna de les qüestions de la prova escrita. Els treballs —sempre que tinguin la qualitat suficient— augmentaran, en major o menor mesura, la nota final de la matèria.

REFERENCIES BIBLIOGRÀFIQUES:

- AGUERA, I. (2001): Memorias de una maestra, Desclée de Brouwer, Bilbao.
- ALTAREJOS, F.; IBÁÑEZ MARTIN, J.A.; JORDAN, J.A.; JOVER, G. (1998): Ética docente, Ariel, Barcelona.
- ATKINSON, T.; GLASTON, G. (2002): El profesor intuitivo, Octaedro, Barcelona.**
- BEJAR, H. (2000): El mal samaritano, Anagrama, Barcelona.
- CELA, J.; PALOU, J. (2004): Va de mestres. Carta als mestres que comencen, Col·lecció Testimonis, 3. Associació de Mestres Rosa Sensat, Barcelona.
- COLES, R. (1998): La inteligencia moral del niño y del adolescente, Kairos, Barcelona.
- CORTINA, A.; CONILL, J. (eds.) (2000): Diez palabras en ética de las profesiones, Editorial Verbo Divino, Estella.
- CYRULNIK, B. (2001): La maravilla del dolor. El sentido de la resiliencia, Ediciones Granica, Barcelona.
- DAY, Cr. (2006): Pasión por enseñar. La identidad personal y profesional del docente y sus valores,
- DOMINGUEZ PRIETO, X. M. (2003): Ética del docente, Fundación Emanuel Mounier.
- ESTEVE, J.M. (1998): La formación de los profesores de Secundaria, Ariel, Barcelona.
- ESTEVE, J. M. (2003): La tercera revolución educativa, Barcelona, Paidós, Barcelona.
- ETXEBERRIA, X. (2004): Ética de la ayuda humanitaria, Desclée de Brouwer, Bilbao.
- FIERRO, C, CARVAJAL, P. (2004): Mirar la práctica docente desde los valores, Gedisa, Barcelona.
- FORMAN, E.N; LADD, R.E. (1999): Dilemas éticos en pediatría, Barcelona, Paidós.
- GICHURE, C.W. (1995): La ética de la profesión docente, Eunsa, Pamplona.
- GROS, B.; ROMANÍA, T. (1995): Ser profesor. Palabras sobre la docencia universitaria. PPU, Barcelona.
- HANSEN, D.T. (2001): Llamados a enseñar. Idea-Books. Barcelona.
- HANSEN. D. T. (2002): Explorando el corazón moral de la enseñanza, Idea-Books, Barcelona.
- HELER, M. (2000): Cuestiones ético-profesionales de la actividad docente.: la cuestión de la autoridad, Editorial Universitat de Lleida, Lleida.
- IMBERNON, F. (1994): La formación y el desarrollo profesional del profesorado. Hacia una nueva cultura profesional, Graó, Barcelona.
- JACKSON, Ph. W.; BOOSTROM, R.E, i HANSEN, D. T. (2003): La vida moral en la escuela, Amorrortu Editores, Buenos Aires.
- JACKSON, Ph. W. (1999): Enseñanzas implícitas, Amorrortu Editores, Buenos Aires.
- JACKSON, Ph. W. (2002): Práctica de la enseñanza, Amorrortu Editores, Buenos Aires.**
- KORZAK, J. (2000): Com estimar l'infant. Eumo Editorial, Vic (Barcelona).
- LOGSTRUP, K. E. (1997): The Ethical Demand, Univerity Notre Dame, Notre Dame.
- LOZANO, J. M. (1997): Ética de la empresa, Madrid, Edit. Trota.
- MARCELO, C. (Coord.) (1995): Desarrollo profesional e iniciación a la enseñanza, Publicaciones Univesitarias de Barcelona (PPU), Barcelona.
- NIETO, S. (2006): Seguir con entusiasmo, Octaedro, Barcelona.
- PUIG, J. Mª (2001): Tarea de educar, Editorial Celeste, Barcelona.
- RICHARDSON, V. (Ed.) (2002): Handbook of Research on Teaching, 4 th edition, Washington, D.C.: American Educational Research Association.
- REAGAN, T.G. y otros (2000): Cómo ser un docente reflexivo, Gedisa, Barcelona.

- SALGUERO, M (1997): Libertad de cátedra y derechos de los centros educativos, Ariel, Barcelona.
- SARRAMONA, J. (2006): Debate sobre la educación (Dos posiciones enfrentadas), Paidós, Barcelona.
- SCHÖN, D.A. (1992): La formación de profesionales reflexivos, Paidós/MEC, Barcelona.
- TOMLINSON, C. A. (2001): La clase diversificada. Octaedro, Barcelona.
- TOMILINSON, C. A.(2002): Estrategias para trabajar la diversidad en el aula, Paidós, Barcelona.
- TOURIÑAN, J. M. (1987): Estatuto del profesorado. función Pedagógica y alternativas de formación, Escuela Española, Madrid.
- TOURIÑAN, J.M. (1990): «La profesionalización como principio del sistema educativo y la función pedagógica», Revista de Ciencias de la Educación, nº 141, pp. 9-23.
- TRILLA, J. (1992): El profesor y los valores controvertidos, Paidós, Barcelona.
- VANISTANDAEL, S.; LECOMTE, J. (2002): La felicidad es posible. Despertar en niños maltratados la confianza en sí mismos: la resiliencia, Gedisa, Barcelona.
- Van MANEN, M. (1998): La pedagogía del tacto, Paidós, Barcelona.
- Van MANEN, M. (2004): El tono de la enseñanza, Paidós, Barcelona.
- Van MANEN, M.; LEVERING, B. (1999): Los secretos de la infancia. Intimidad, privacidad e identidad, Paidós. Barcelona.
- VARIOS (2005): 30 retratos de maestras. De la Segunda República hasta nuestros días, Cisspraxis, S.A., Barcelona.
- VERA, J.; ESTEVE, J. M. (Coords.) (2001): Un examen a la cultura escolar, Octaedro, Barcelona.